

PARTNERGEWELD EN DE HUISARTSENPRAKTIJK

Naar intersectionele zorgpraktijken

Eva Vergaert

Doctor in Gender and Diversiteit, Vrije Universiteit Brussel

Promotoren:

Prof. Dr. Gily Coene

Prof. Dr. Sophie Withaecx

2021-2022

Samenvatting

Partnergeweld is een belangrijk aandachtspunt voor internationale instanties zoals de Wereldgezondheidsorganisatie. De rol van eerstelijnszorg en huisartsen in de aanpak van deze problematiek is het voorwerp geweest van verschillend onderzoek, maar slechts weinigen focussen op de ethische uitdagingen die deze problematiek met zich meebrengt. In België in het bijzonder is kwalitatief onderzoek naar de ervaringen van huisartsen met situaties van partnergeweld zeldzaam, evenals perspectieven van slachtoffers op hun interventie. Dit doctoraat focust daarom op de rol en ervaringen van huisartsen in situaties van partnergeweld en hoe de slachtoffers de tussenkomst van de huisarts ervaren in Vlaanderen, België. Daarbij benader ik hun zorgverlening vanuit een kritisch perspectief dat de theorieën van intersectionaliteit en zorgethiek samenbrengt. Dit kwalitatief onderzoek maakt gebruik van diepte-interviews met huisartsen, slachtoffers, politie en parketmagistraten. Voor de analyse maakte ik gebruik van reflexieve thematische analyse waarbij de verschillende theoretische kaders het interpretatieve werk ondersteunden. De resultaten tonen aan dat huisartsen een belangrijke rol spelen in de zorg voor slachtoffers en hun familie, maar dat de structurele ongelijkheden voor hun patiënten en het gebrek aan tijd, institutionele steun en beschikbaarheid van diensten vaak een adequate zorgverlening door huisartsen verhindert. Bovendien wijzen de resultaten op een gebrek aan uniformiteit met betrekking tot de medische bewijsvoering van geweld, met als gevolg dat slachtoffers verantwoordelijk worden voor het verzamelen van bewijsmateriaal en de kwaliteit van de attesten slagen en verwondingen. De resultaten tonen aan dat huisartsen belangrijke zorgverleners zijn waarbij de vertrouwensrelatie tussen zorgverlener en zorgontvanger onder meer bijdraagt tot wat als goede zorg wordt ervaren. Intersectionaliteit richt de aandacht op de zorg voor verschillende groepen en hoe structurele ongelijkheden de zorg bemoeilijken. De theorie van zorgethiek biedt inzichten in ethische zorgpraktijken van huisartsen (of het gebrek daaraan) waarbij ze een houding van "*watchful waiting*" kunnen aannemen, wat betekent dat ze beschikbaar blijven in plaats van onmiddellijk oplossingen te bieden voor de gewelddadige situatie. Deze resultaten brengen samen het belang van institutionele en politieke steun voor huisartsen en slachtoffers van partnergeweld naar voren.